

natančen pregled dosedanjega razvitka te prekoristne naše družbe in raznovrstne pesniške in prozaiške spise J. Pobjoljšarja, † Ivana Vesela, dr. Jos. Vošnjaka, Ivana Nep. Rešmana, Podlimbarskega, Fr. Starega, Toma Zupana in J. Vrhovnika. Uverjeni smo, da si omisli to knjigo obilo Slovencev, saj je namenjeno izkupilo za njo najvažnejšemu našemu narodnemu podjetju!

Menično pravo. S posebnim ozirom na trgovsko poslovanje in na važnejša menična prava večjih držav spisal Anton Kuder, c. kr. sodni avskultant. V Ljubljani 1904. Izdalo in založilo slovensko trgovsko društvo „Merkur“. Natisnili J. Blasnikovi nasledniki. S to knjigo je storilo naše pravoslovno slovstvo važen korak naprej in je nje izdanje tem pomembnejše, ker se odpomore ž njo v Slovencih obenem veliki praktični potrebi. Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ je začelo vsekakor na pravem koncu vršiti svoje rodoljubno delo in zasluži za izdanje te knjige vse priznanje! Čestitati pa moramo društvu tudi, da se mu je posrečilo dobiti tako izborna moč za sestavo knjige, kajti prepričali smo se, da je rešil gosp. Kuder svojo v več nego enim pogledu težko nalogo vseskozi častno. Poleg drugih vrlin nam je omeniti tudi lepega, jasnega domačega jezika v knjigi. Knjigo priporočamo toplo v nakupovanje. Dobiva se pri slovenskem trgovskem društvu „Merkurju“ v Ljubljani, in sicer stane za nečlane K 2·50, za člane pa K 1·50.

Profesorja dr. Štreklja toletna jezikoslovna dela. — V rokah so mi naslednja: I. Iz „Časopisa za zgodovino in narodopisje“ I. 1904 a) „Slovensko cesarsko odločilo iz leta 1675.“, 35 strani, b) „Prispevki k poznavanju slovenskih krajevnih imen po nemškem Štajerju I.“ — 22 strani. II. „Köse, Käser, Kosch“, Zeitschrift f. deutsche Wortforschung, V. 4. — 8 strani. III. „Zur Kenntnis der slavischen Elemente im italienischen Wortschatze“, Archiv f. slav. Phil. XXVI. — 30 strani. IV. „Zur slavischen Lehnwörterkunde“, Denkschr. der kaiserl. Akademie der Wissensch. in Wien, phil.-hist. Kl. Band L. — 89 strani.

Če pomislimo, da so ta dela po svojem značaju taka, ki zahtevajo mnogo zamudnega iskanja in primerjanja, moramo občudovati njih obsežnost. Kdor na torišču teh razprav ni veščak, kakor je baš gospod pisatelj, ta bi si, če je vesten, komaj upal napisati vrstico, če pa je drzen, bi se izgubil v megleno domnevanje. Le tisti, ki je kakor učeni naš rojak na tem polju delaven in domač že leta in leta, zmore kočljivi posel. Razen štev. I. a) se bavijo te razprave s temaloško (v širšem pomenu) in semasiološko razlago raznih jezikoslovno zanimivih slovanskih, posebno slovenskih besed, posezajoč, kadar je treba, globlje v glasoslovne in druge zakone. Navadno gre končno pri vsaki besedi, kakor je razvidno že iz naslova, za to, je li slovenskega izvora ali italijanskega, nemškega, madjarskega, turškega, novogrškega; raziskovalci še dandanes često niso prosti šovinizma, kadar izkopavajo korenike besed, dr. Štrekelj je seveda povsem miren kot pravi znanstvenik; saj so za jezikoslovca zanimivejša pota, ki jih je prehodila kaka beseda, nego pa suho dejstvo, da je ali ni izposojenka. Posebno interesantne so n. pr. tiste, recimo slovenske tvorbe, ki so v slovenščini tujke, ki jih je pa vendar slovenščina potem, ko jih je pretvorila po svojih pravilih, posodila Italijanom, Madjarom, Nemcem. N. pr. ital. *strucolo* je iz slovenskega „štrukelj“, to pa iz nemškega *Struckel* (kakor zdaj sodi Štrekelj, dočim je prej, v Arch. XII. 485, izvajal našo besedo iz nemškega *Strudel* in nemško *Struckel* smatral za zopetno izposojenko iz slovenščine); ital. *torbize* je naše torbica („torba“ pa je turška beseda!); ital. *salarbraco* je iz našega šalobarda, to pa iz nemškega *Schalbart* i. dr. — Tako